Norbertijnen wandeling

Averbode

Midden in de bossen van de Merode en pal op de grens van de drie provincies Antwerpen, Limburg en Vlaams-Brabant ligt de **ABDIJ VAN AVERBODE.** Het is een oase van rust voor de norbertijnengemeenschap en de talrijke bezoekers die ze hier graag verwelkomen. De gemeenschap onderhoudt graag een sterke band met de maatschappij buiten de abdijmuren. Deze natuurwandeling voert je rond het **MAJESTUEUZE GEBOUW** en de **UITGESTREKTE BOSSEN** en **PARKEN** rondom.

AFSTAND	9,5 km
DUUR	2,5 uur
VERTREKPUNT	Tussen knooppunten 96 en 100, Belevingscentrum Het Moment, Herseltsebaan 2, Averbode
ALTERNATIEVE ROUTE	Wandel je slechts een van de twee lussen dan bedraagt de afstand 4 km. Bij knooppunt 100 kan de wandeling aansluiten op de wandeling 'Verstillen in de schaduw van de abdij'.
PARKING	Parking Norbertijnenabdij van Averbode, Herseltsebaan 2, Averbode
KNOOPPUNTEN	100 – 85 – 86 – 75 – 274 – 76 – 87 – 90 – 100 – 98 – 107 – 384 – 144 – 286 – 104 – 91 – 96 – Richting 100 tot vertrekpunt
AARD VAN DE WEG	Veel onverhard

1

De wandeling start aan de norbertijnenabdij van Averbode: een religieus centrum dat mensen wil samenbrengen en belang hecht aan connectie met de maatschappij. De abdijgemeenschap wil naast haar invulling van reflectie en eenvoud ook aandacht schenken aan tradities en waarden. Je kan hiermee kennismaken in **belevingscentrum Het Moment**. Je leert er meer over het abdijleven, de levende uitgeverijtraditie, de abdijhoeve en het Merodegebied. Daarnaast kan je proeven van de artisanale abdijproducten uit het bakkershuis en de brouwerij. Het belevingscentrum wil in de traditie van Averbode educatief verrijkend zijn en een waarde(n)volle aanpak behartigen: ecologisch en sociaal duurzaam en maatschappelijk verankerd.
De wandeling maakt een vlinderlus waardoor je het belevingscentrum kan bezoeken bij de start om een lekkere versnapering mee te nemen, in de helft van je wandeling om even bij te tanken en op het eind van je wandeling als rustmoment.

2

Onderweg naar knooppunt 100 loop je langs het **Mariapark**, een devotiepark en bedevaartsoord rond Onze-Lieve-Vrouw van het Heilig Hart. Het is tevens een uniek park, opgenomen in de inventaris Historische Tuinen en Parken van Vlaanderen, én een voorbeeld van het hoogtepunt van de cementrustiek. De oorspronkelijke aanleg dateert van 1935 maar het is recent gerestaureerd. Het park ligt op de landduin Smisbos en is drie hectare groot.
Het Mariapark kan je nu of later tijdens je wandeling bezoeken. Maar je kan er ook apart voor terugkomen wanneer

de wandelschoenen thuisblijven en je in het gezelschap bent van iemand die geen ervaren stapper is. Meer info over deze uitstap vind je in de wandeling ‘Verstillen in de schaduw van de abdij’.

3

Aan knooppunt 100 zit je even in twijfel: zal ik nu al een heerlijke ijsje in de **lekdreef** kopen of stel ik het uit voor later tijdens de wandeling? Je passeert hier immers later nog eens. Wie weerstaat nu nog aan de bekoring?

4

Nu duik je meteen het natuurgebied van **Averbode Bos en Heide** in. Rond de abdij van Averbode liggen uitgestrekte bossen, afgewisseld met vennen, moerassen, heide en graslanden, nu onder beheer van Natuurpunt. Vroege wandelaars zien hier misschien wel een grote zilverreiger vissen in de rietvijver. In de oude beuken- en eikenbossen vind je lelietje-van-dalen en dalkruid. Dit mooie natuurgebied geniet een internationale erkenning in het Natura 2000-netwerk. Hier is het als wandelaar genieten van de geluiden van de natuur, de mooie heide- en vengezichten, de stilte en de rust.

5

Ter hoogte van knooppunt 90 — voor je opnieuw een heerlijk ijsje in de lekdreef overweegt — is een bezoek aan de Kroningskapel en de Heilig Kruiskapel zeker een omweg waard. Je wandelt aan knooppunt 90 rechtdoor naar de **Heilig Kruiskapel**, onderweg zal je links de dreef naar de **Kroningskapel** opmerken.
De Heilig Kruiskapel is een bakstenen zaalkerkje in neoclassicistische stijl. De aandacht naar het sobere interieur met altaar en kruisbeeld wordt getrokken door een booglijst. Hierop stond oorspronkelijk de tekst: ‘De helsche vijand wijkt naar ’s Heeren kruisbeeld prijkt.’ Deze tekst verdween echter na de herschildering van de kapel in 2008. De kapel werd opgericht als devotie tot het Heilige Kruis. In de volksmond wordt ze het *zwart kapelleke* genoemd naar de rook van de duizenden kaarsen die er jaarlijks branden.

6

Met de bouw van de **Kroningskapel** werd gestart op pinkstermaandag 1912. Aanleiding was het zilveren jubileum van het ‘*Aartsbroederschap van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart’* in 1910, een genootschap gevestigd in Averbode. De kroning door Kardinaal Mercier van het Mariabeeld bracht toen 60.000 bedevaarders naar Averbode. De kapel moest een blijvende herinnering zijn aan dit jubileum en aan het bedevaarttoerisme. Ze werd gebouwd boven op een zandheuvel die al bekend stond als uitkijkpunt en waar reeds een kleine boomkapel stond. Steunberen en spitsbogen geven aan dat hier de gotische stijl als inspiratiebron gold. In de apsis van de kapel hangt een bas-reliëf met als thema de kroning van Maria in de hemel. Vier glasramen met afbeeldingen van musicerende engelen, de heilige Jozef en Sint-Gummarus verlichten het klein stenen altaar in het midden.

7

Wandel terug naar de lekdreef en je komt terug bij knooppunt 100 uit. Als je van de korte route al helemaal genoten hebt, kan je nu verpozen voor een ijsje of een drankje en beslissen om je stapschoenen weer aan het werk te zetten bij knooppunt 100 voor de tweede lus. Je passeert nu het Mariapark langs de andere zijde. Ditmaal voert de wandeling nog meer over onverharde wegen en volop door **bosgebied.** De abdij startte in de 18de eeuw met de aanplant van bossen, een werk dat vervolledigd werd door de adellijke familie de Merode. Die had de bossen meer dan 150 jaar in haar beheer.

8

Vanaf knooppunt 98 richting 107 voel je de helling van de **Weefberg** ongetwijfeld in je kuiten. De Weefberg is één van de typische noordoostzuidwest georiënteerde ijzerzandsteenruggen, de Diestiaanheuvels, die het Merodelandschap kenmerken. Vandaag vormt de Weefberg de zuidwestkant van het natuurgebied Averbode Bos en

Heide. De voorbije inspanningen naar natuurinrichting hebben hier gezorgd voor een zeer afwisselende biotoop van planten en dieren. Voor de natuurkenner zijn hier kenmerkende zeldzaamheden te vinden als stippelvaren en grote wolfsklauw. Maar ook voor wie gewoon wil genieten van het landschap, is dit een mooi traject.

9

De wandeling voert je nog verder door bosgebied terug naar je startpunt. Misschien is het hier het moment om even een boomkweker aan het woord te laten. Hij kan vertellen over de **beuken en eiken** die zo vaak werden aangeplant in de bossen van abdijen en kastelen, en dus ook in de Merode. Beuk is een boom die zeer kort van draad is en makkelijker breekt. Hij werd vooral gekweekt voor brandhout en kleiner meubilair. Hij groeit ook goed op minder vruchtbare gronden. Eik daarentegen is langdradig en veel sterker. Eikenhout werd dus gebruikt als bouwmateriaal, voor de scheepsbouw en allerlei constructietoepassingen. Beide inheemse boomsoorten hadden dus zeker hun nut. Daarnaast kweekten de abdijen ook lindenbomen waarvan de bloesems heerlijke thee en honing opleverden.
